

vrhutega so taki, ki „Tovariša“ že leta in leta ne plačajo, pa vendar hočejo imeti vedno prvo besedo.

Preden vam podam končno sliko blagajniškega stanja, mi dovolite še nekaj.

Pred 2 letoma sem prevzel blagajništvo pač proti svoji volji in le radi razmer, ki so to od mene zahtevale. Smelo rečem, da sem ves ta čas storil mnogo tlake, ker znesek 60 gld. pač ne more priti vpoštev niti za pota, ki sem jih imel za društvene posle z Barja v Ljubljano. Kje pa je „poparija“, upravnništvo, in koliko posla pa skrbi nalaga blagajnica, to ve ceniti samo tisti, ki je kdaj stokal pod enakim bremenom.

Pa vse to bi se preneslo tiho, ko bi le ne bilo poleg tega požreti še toliko trpkih!

Gospoda, če se Vam tolikrat pripeti pomota, se li meni ne more in ne sme? — Saj so redke pomote,

mogoče pa so — in če so, potem bi bilo treba potrpljenja z menoj — saj imam poleg tega tudi še kaj drugega posla.

Zato, tovariši — prosim vas, da se pri volitvi novega odbora ozirate na te razmere, pa volite v odbor odbornika, ki bi ta posel tudi prevzel. Jaz bi tega ne mogel več storiti.

Da se odpravijo pomote, zato sem si naložil pa tudi delo, da izkazujem naročnikom vsa njihova uplačila na ovitkih takoj sproti — pa še skupno koncem leta.

Vseh plačujočih naročnikov je danes 607, brezplačnih 63, skupaj 670. Tiskalo se je lista: 1. in 2. številke v 900, 3. številke 850, dalje pa v 730 iztisih.

Dajal se je list pa tudi brezplačno četrtletnikom tukajšnjega učiteljsišča.

R a č u n

„Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ za leto 1898.

Dohodki		Stroški	
Naročniki „Tovariša“ so plačali	1642 45 gld.	Primanjkljaj iz leta 1896	10 09 gld.
Inserati	38 55 „	Tisk „Tovariša“, 4 kvartali (od 1./1. 1898	
Knjige, ki jih je društvo izdalo	4 74 „	do 31./12. 1898)	1131— „
Obresti poštne hranilnice za l. 1897 . . .	0 95 „	Upravništvo: Pošta, odpravnina (številka	
Obresti mestne hranilnice do 30./6. 1898	33 53 „	à 1 gld.), nagrade upravniku, uredniku,	
		souredniku (skupno 170) popir in druge	
Vsota	1720 22 gld.	potrebščine uredništva in upravnštva . .	532 46 „
Primanjkljaj	269 07 „	Izvanredni stroški: slavnostno zborovanje	
	1989 29 gld.	in koncert 218 39 gld., Ciril-Metodovi	
Društvo pa ima dobiti od naroč-		družbi 3. obr. 25 gld., društvena soba	
nikov: za prejšnja leta	754 50 gld.	21 70 gld., udnina Zavezi 5 gld., šol-	
za tekoče leto	1322 75 „	ski muzej 10 gld., udnina „Slovenski	
za inserate in uradne razpise	128— „	Matici“, „Planinskemu društvu“ in raz-	
	2205 25 gld.	noteri manjši stroški	315 74 „
Društvo ima v zalogi društvenih knjig za	266 16 „	Vsota	1989 29 gld.
Vkup	2471 41 gld.	Ako se primerjajo dohodki s stroški . .	1720 22 „
		Primanjkljaj	269 07 gld.

Kulturne slike s Kranjskega.

Spisal Jos. Ciperle.

28. Turški boji.

Ni moj namen, da opisujem natančno vse turške boje po Kranjskem. Ti boji so bili opisani že jako obširno večkrat v slovenskem jeziku. To je pa skoro tudi edini predmet, ki se je obdelaval in opeval obširneje pri nas. Junaška doba našega naroda je čas turških bojev. Tu se je pokazalo celemu svetu, kaka je klena sila je tičala v našem narodu. Leto za letom boj z najkrvoločnejšim vragom, marsikatero leto celo po večkrat; narod se je krčil in krčil, a pogubil se ni. Še danes stoji, še danes se bori, pač ne več proti Turčinu, ki ga je naskakoval radi vere, ampak proti onim, ki naskokujejo njega narodnost.

Gotovo je bilo več jekla v krvi naših pradedov nego ga je v naši. Mnogo silneje so se protivilili turškemu meču, nego se naš današnji rod protivi tujim narodnostim. Hvalimo Boga, da ni bilo takrat kemičnega vina, žganja in cikorijske. Te tri snovi so spridile dandanes narodu okus, želodec, kri in telo. V času pristnega vina je mahal

Slovenec hrabro po turških glavah; sedaj v času žganja in cikorijske mahne le še semtertja po glavi svojega brata Slovenca. Bog zna, kako okoren bi bil, ako bi mu bile na razpolago zopet turške črepinje. Bog zna, ako bi jih razbil tudi toliko, kolikor jih je nekoč. Saj vidimo, kako neroden je naš narod v narodnostnem boju. Kjer ima dobre voditelje, tam je kaj uspeha; kjer jih pa ni, tam se pa ne izogne nevarnosti. Veseli bodimo pa, da je današnji Turek sam vesel, da ima mir pred drugimi narodi, da gre rakovo pot dan za dnevom vse, kar si je priboril v teku stoletij.

Nad tristo let je nadlegoval Turek kranjsko deželo. Prvič je pridivil leta 1408., in zadnjič se je pridivila turška druhal leta 1736. — Dne 9. oktobra 1408 so obiskali Metliko in Črnomelj. Prebivavci teh krajev jih niso bili nič kaj veseli. Saj pa tudi niso prišli iz tega namena, da si ogledajo lepo Dolenjsko stran, ali da pokušijo izvrstno metliško vino, zakaj Turek ne pije vina, posebno če ga nima. Prišli so le iz tega vzroka, da se prepričajo, imajo li Metličani trde pesti ali ne; obenem so pa hoteli tudi videti, ali so metliške in črnomeljske hiše varne pred požarom. No, takrat so se presvedočili, da so pesti Metličanov precej trde, toda dajo se vendar